

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. vasario 20 d. Nr. 21RE4-37 (AG4-13/18-2025)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Remigijaus Kalašnyko, Sigitos Šimbelytės (pranešėja), Vestos Šliogerytės (posėdžio pirmininkė), sekretoriaujant Natalijai Abuojai,

2025-02-19 Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo V.S. skundą atsakovei Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas skundu Komisijos prašo panaikinti Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir atsakovė, ir Užimtumo tarnyba) Panevėžio klientų aptarnavimo departamento (toliau – ir Departamentas) Panevėžio skyriaus (toliau – ir Skyrius) vedėjo 2025-01-06 sprendimo Nr. SS(19.4)-40 Dėl veiksmų su statusais ir registracija užimtumo tarnyboje“ dalį – 4 priedo 4 eilutę (toliau – ir Sprendimas).

Paaiškino, kad turėjo atvykti 2024-12-20, bet negalėjo, skambino, bet negalėjo prisiskambinti, nes pareiškėjo telefonas sugedo. Taip pat pareiškėjas sirgo, jam buvo depresija, nes pusę metų neranda darbo, o Užimtumo tarnyba nesiūlo.

Atsakovė atsiliepimu į pareiškėjo skundą prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad pareiškėjas Užimtumo tarnyboje registruotas nuo 2024-06-14 ir tai nebuvo pirmoji pareiškėjo registracija Užimtumo tarnyboje, o tryliktoji, t. y. pareiškėjas žinojo registracijos tvarką, jos nutraukimo galimybes ir pasekmes, bedarbio teises ir pareigas. 2024-11-18 apsilankymo metu buvo aptarta pareiškėjo registracija, savarankiška darbo paieška bei numatyta kito apsilankymo data, t. y. 2024-12-27. Nors pareiškėjas skunde teigia, kad dėl ligos neatvyko paskirtu laiku pas specialistą, tačiau iki šiol nėra pateikęs Užimtumo tarnybai tai patvirtinančių dokumentų, tokių dokumentų pareiškėjas nepateikė ir teikdamas skundą Komisijai.

Atsakovė kreipia dėmesį, jog sprendimas panaikinti pareiškėjui statusą priimtas tik 2025-01-06, t. y. pareiškėjas iki šios dienos nedėjo jokių pastangų: nesusisiekė su savo specialistu, neatvyko į Užimtumo tarnybą pas savo specialistą ar nepateikė svarbias priežastis įrodančio dokumento, kodėl neatvyko nustatytu laiku. Pareiškėjo paskirta specialistė bandė susisiekti su pareiškėju 2024-12-27 ir 2024-12-28, tačiau nepavyko prisiskambinti. Kadangi pareiškėjas neatvyko ir nepateikė ligą pateisinančių dokumentų, Sprendimu buvo panaikintas bedarbio statusas nuo 2024-12-28, kaip be svarbių priežasčių neatvykus į Užimtumo tarnybą nustatytu laiku priimti pasiūlymo dirbti (Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo (toliau – UĮ) 24 straipsnio 4 dalies 6 punktas). Pareiškėjui apsilankymo dieną (2024-12-27) buvo paruoštas įteikti tinkamo darbo pasiūlymas UAB „Aidenis“ pagalbinių darbininko pareigybei.

Atsakovės teigimu, Užimtumo tarnybos tikslas – teikti paslaugas ieškantiems darbo asmenims, didinant jų gebėjimus prisitaikyti prie kintančių darbo rinkos poreikių bei motyvuojant

siekti nuolatinės integracijos į darbo rinką. Užimtumo tarnyba įgyvendindama minėtus tikslus, negali bedarbio statusu registruotiems asmenims nesudaryti individualaus užimtumo veiklos plano, kadangi tokiu atveju nebūtų galima suteikti kitų numatytų Užimtumo tarnybos paslaugų, kadangi asmens įsiregistravimo į Užimtumo tarnybą tikslas ir yra – suteikti tinkamas paslaugas asmenims, registruotiems Užimtumo tarnyboje, kurios padėtų sėkmingai integruotis į darbo rinką, o darbo ieškančių pareiga – atvykti nustatytu laiku į Užimtumo tarnybą sudaryti individualaus užimtumo veiklos planą apie neatvykimą pranešti laiku, nurodant priežastis, teikti savarankiškos darbo paieškos ataskaitas bei vykdyti kitas bedarbio pareigas.

Pasak atsakovės, šiuo atveju pareiškėjas neįvykdė savo, kaip bedarbio pareigos, ir neatvyko nustatytu laiku į Užimtumo tarnybą pas paskirtą specialistą priimti darbo pasiūlymo, todėl už pažeidimus buvo išregistruotas ir neteko bedarbio statuso UĮ 24 straipsnio 4 dalies 6 punkto pagrindu. Pareiškėjas buvo tinkamai informuotas apie bedarbio statuso panaikinimą – išsiunčiant jam lydraštį su Sprendimo išrašu registruotu paštu. Pareiškėjas taip pat buvo informuotas, kad gali registruotis pakartotinai Užimtumo tarnyboje bedarbio statusu ne anksčiau, kaip po 6 mėnesių, t. y. 2025-06-28.

Taip pat atsakovė atsiliepime nurodė UĮ 24 straipsnio 6 dalies nuostatas, reglamentuojančias priežastis, kurios laikomos svarbiomis, dėl kurių pateisinama neatvykti nustatytu laiku priimti tinkamo darbo pasiūlymo ir paaiškino, kad atsižvelgiant į svarbias priežastis, kurių sąrašas yra baigtinis, ir, nesant išvardintoms priežastims, nelaikoma, kad buvo neatvykstama priimti tinkamo darbo pasiūlymo dėl svarbių priežasčių.

Atsakovės teigimu, apibendrinant atsiliepime išdėstytus argumentus, darytina išvada, kad Užimtumo tarnybos sprendimas panaikinti pareiškėjui statusą yra pagrįstas objektyviais duomenimis ir teisiniais pagrindais, todėl yra pagrįstas ir teisėtas, ir negali būti naikintinas.

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl Skyriaus vedėjo Sprendimo, kuriuo pareiškėjui buvo panaikintas bedarbio statusas, teisėtumo (b. l. 4).

Bylos rašytiniais duomenimis nustatyta, kad Sprendimu pareiškėjui nuo 2024-12-28 buvo panaikintas bedarbio statusas. Teisiniu šio statuso panaikinimo pagrindu nurodyta UĮ 24 straipsnio 4 dalies 6 punkto nuostata, faktiniu pagrindu nurodyta aplinkybė – be svarbių priežasčių neatvykus į Užimtumo tarnybą nustatytu laiku priimti pasiūlymo dirbti; laisvos darbo vietos numeris: (duomenys neskelbtini); darbdavys: (duomenys neskelbtini); siūloma įsidarbinti profesija: kiti kitur nepriskirti pagalbiniai darbininkai; pareigybė: pagalbinis darbininkas; siūlymo išdavimo data: 2024-12-27.

Skyriaus 2025-01-08 raštu Nr. SD(19.4)-75 „Dėl bedarbio statuso panaikinimo“ pareiškėjui pateikta informacija dėl bedarbio statuso panaikinimo bei išsiųstas pareiškėjui teisinės pasekmės sukeliančio Sprendimo elektroninio dokumento išrašas.

Nesutikdamas su Sprendimu, pareiškėjas Komisijai padavė skundą, kuriuo Komisijos prašo panaikinti Sprendimą.

Teisinius santykius dėl bedarbio statuso suteikimo, jo sustabdymo, atstatymo bei bedarbio statuso netekimo reglamentuoja UĮ. Atsižvelgus į UĮ įtvirtintą reglamentavimą, matoma, kad atsakovė, teikdama UĮ 27–31 straipsniuose nustatytas informavimo, konsultavimo, įsidarbinimo galimybių vertinimo, tarpininkavimo įdarbinant ir individualios užimtumo veiklos planavimo paslaugas, veikia kaip viešojo administravimo subjektas (UĮ 16 straipsnio 1 dalis, 3 dalies 1 punktas). Dėl šių priežasčių atsakovė jai suteiktos kompetencijos ribose priskirtas funkcijas vykdo ir administracinius sprendimus priima laikydama si UŽimtumo tarnybos veiklą reglamentuojančių specialiųjų teisės aktų, tiek ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) reikalavimų.

Užimtumo tarnyba, įregistravusi darbo ieškančią asmenį, atlieka jo įsidarbinimo galimybių vertinimą, kurio tikslas – nustatyti ir parinkti darbo ieškantiems asmenims tas darbo rinkos paslaugas ir (ar) aktyvios darbo rinkos politikos priemones, kurios yra tinkamos tam darbo ieškančiam asmeniui, atsižvelgiant į jo turimą kvalifikaciją ir (ar) kompetenciją, darbo patirtį, nedarbo laikotarpį, sveikatos būklę ir kitas aplinkybes, darančias įtaką darbo ieškančio asmens įsidarbinimo galimybėms (UĮ 29 straipsnio 1 dalis). Atsižvelgdama į darbo ieškančio asmens įsidarbinimo galimybių vertinimo

rezultatus, priskiria darbo ieškančių asmenį vienai iš šio įstatymo 23 straipsnyje nurodytų darbo ieškančių asmenų grupių ir šio įstatymo 31 straipsnio nustatyta tvarka sudaro individualų užimtumo veiklos planą (UĮ 29 straipsnio 2 dalis). Užimtumo tarnyba, siekdama padėti darbo ieškantiems asmenims susirasti tinkamą darbą, o darbdaviams – tinkamų darbuotojų, teikia tarpininkavimo įdarbinant paslaugas (UĮ 30 straipsnio 1 dalis). Bedarbiams ir darbo rinkai besirengiantiems asmenims, įsiregistravusiems Užimtumo tarnyboje, sudaromi individualūs užimtumo veiklos planai. (UĮ 31 straipsnio 1 dalis).

UĮ 22 straipsnio 5 dalyje įtvirtinta, kad asmenų, kurių bedarbio statusas panaikintas dėl šio įstatymo 24 str. 4 d. 5–9 punktuose nurodytų aplinkybių, registracija Užimtumo tarnyboje gali būti tęsiama asmens prašymu, jeigu asmens prašymas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pateikiamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo bedarbio statuso panaikinimo dienos, ir jiems gali būti priskiriamas šio straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytas statusas, o bedarbio statusas pakartotinai jiems gali būti suteikiamas ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo bedarbio statuso panaikinimo dienos. Bedarbio statusas panaikinamas atsiradus bent vienai iš šioje dalyje nurodytų aplinkybių: bedarbis be svarbių priežasčių neatvyksta į Užimtumo tarnybą nustatytu laiku priimti pasiūlymo dirbti arba sudaryti individualaus užimtumo veiklos plano, arba dalyvauti individualiame užimtumo veiklos plane numatytoje aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, užimtumo didinimo programose ar naudotis šiame plane numatytais darbo rinkos paslaugomis (UĮ 24 straipsnio 4 dalies 6 punktas).

Svarbios priežastys, dėl kurių bedarbio statusas nėra panaikinamas atsiradus šio straipsnio 4 dalies 6 punkte nurodytoms aplinkybėms, yra šios: 1) stichinė nelaimė arba nelaimingas atsitikimas; 2) artimųjų giminaičių (tėvų ir vaikų, senelių ir vaikaitių, brolių ir seserų), sutuoktinio, sugyventinio, įtėvių, įvaikių mirtis; 3) vaiko iki 14 metų liga, šeimos narių priežiūra ar slaugymas; 4) pranešimas ar šaukimas bedarbiui vykti į teismą arba teisėsaugos ar kontrolės (priežiūros) funkcijas atliekančias institucijas ar įstaigas, laisvės atėmimas dėl administracinio arešto, sulaikymo, suėmimo; 5) šio straipsnio 5 dalyje nurodytos priežastys (UĮ 24 straipsnio 6 dalis).

Bylos duomenys tvirtina, kad nagrinėjamu atveju ginčijamo Sprendimo daliai (4 priedas) buvo patvirtintas Asmenų, kuriems panaikintas bedarbio statusas, sąrašas. Pareiškėjas šiame sąraše nurodytas (duomenys neskelbtini) eilutėje. Atitinkamai sąrašo (duomenys neskelbtini) skiltyje nurodyta, kad pareiškėjui nuo 2024-12-28 panaikintas bedarbio statusas „Be svarbių priežasčių neatvykus į Užimtumo tarnybą nustatytu laiku priimti pasiūlymo dirbti“ (Užimtumo įstatymo 24 str. 4 d. 6 p.); Laisvos darbo vietos numeris: (duomenys neskelbtini). Darbdavys: (duomenys neskelbtini). Siūloma įsidarbinti profesija: kiti kitur nepriskirti pagalbiniai darbininkai. Pareigybė: pagalbinis darbininkas. Siūlymo išdavimo data: 2024-12-27.

Bylos duomenys taip pat tvirtina, kad pareiškėjas Užimtumo tarnyboje užsiregistravo 2024-06-14 ir tai nebuvo pirmoji pareiškėjo registracija Užimtumo tarnyboje, o tryliktoji, t. y. pareiškėjas žinojo registracijos tvarką, jos nutraukimo galimybes ir pasekmes, bedarbio teises ir pareigas. 2024-11-18 apsilankymo Užimtumo tarnybos metu buvo numatyta kito apsilankymo data, t. y. 2024-12-27. Komisijos vertinimu, pareiškėjo skundo teiginiai, jog jis dėl ligos neatvyko paskirtu laiku pas specialistą, bet nėra pateikęs tai patvirtinančių dokumentų nei Užimtumo tarnybai, nei Komisijai. Taip pat pareiškėjas apie tai, jog negalės atvykti numatytu laiku Užimtumo tarnybos darbuotojų nei telefonu, nei kitu būdu neinformavo.

Komisija sprendžia, kad pareiškėjas neįvykdė savo kaip bedarbio pareigos ir neatvyko nustatytu laiku į Užimtumo tarnybą nustatytu laiku priimti pasiūlymo dirbti be svarbių priežasčių, nurodytų UĮ 24 straipsnio 6 dalyje, todėl už šį pažeidimą buvo išregistruotas ir neteko bedarbio statuso UĮ 24 straipsnio 4 dalies 6 punkto pagrindu. Pažymėtina, jog pareiškėjas ne tik kad neįvykdė savo pareigos ir neatvyko laiku, bet ir neinformavo apie savo neatvykimą, kaip tai numato bedarbio pareigos.

VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punkte numatyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės principu. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis VAĮ nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti VAĮ išdėstytus teisinius pagrindus.

Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.

VAĮ 2 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei. Pagal VAĮ 10 straipsnio 5 dalį, administraciniame sprendime be formalių reikalavimų turi būti nurodomas atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos, administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, administracinio sprendimo motyvai ir administracinio sprendimo apskundimo tvarka ir kiti būtini įstatyme numatyti tokio sprendimo formalūs reikalavimai. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus. Tam, kad individualus teisės aktas būtų teisėtas, jis turi apimti faktinių aplinkybių tyrimą, taikytinos teisės normos paiešką, teisinį nustatytų faktų vertinimą (kvalifikavimą). Esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-09-25 nutartis administracineje byloje Nr. A-756-2359/2012*). Nagrinėjamu atveju sprendžiama, kad skundžiamas Sprendimas atitinka VAĮ 10 straipsnio reikalavimus, t. y. jis yra motyvuotas ir pagrįstas teisės aktų normomis, jame nurodyta apskundimo tvarka, jis pasirašytas įgalioto asmens. Atsakovė veikė savo kompetencijos ribose bei priėmė teisėtą skundžiamą aktą, atitinkantį teisės aktų reikalavimus, todėl vertintina, jog Sprendimas yra priimtas laikantis įstatymo viršenybės (teisėtumo) principo.

Įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes bei aktualias teisinio reglamentavimo nuostatas, Komisija konstatuoja, kad Sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, atitinkantis VAĮ 10 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Atsižvelgiant į išdėstytą, Komisija sprendžia, kad neturi teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjo skundo reikalavimo panaikinti Sprendimą. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo skundas atmetinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo V.S. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Sigita Šimbelytė